

Wywiad uczniów klas 7 z Panem dr Marcinem Złotym 13.04.2021

Pytanie 1 (od Oli):

Czy sama mogłabym zastrzec kartę do bankomatu, w przypadku zgubienia?

Odpowiedź Eksperta:

Jeżeli chodzi o osoby w przedziale wiekowym 13-18 lat, to posiadając kartę jesteś jej użytkowniczką, ale umowa o prowadzenie rachunku bankowego dla osoby niepełnoletniej, a tym samym prawnego posiadacza karty bankomatowej, podpisywana jest przez osobę dorosłą (rodzica, bądź opiekuna prawnego). Możliwość zastrzeżenia karty jest za pośrednictwem infolinii, ale także, choć nie zawsze za pośrednictwem aplikacji internetowej. Niektóre banki nie mają takich aplikacji, wtedy osoba prawna, która odpowiada za Ciebie (rodzic) może zastrzec taką kartę i można to zrobić także za pośrednictwem Internetu. Należy oczywiście zawsze pamiętać o zastrzeżeniu takiej karty w przypadku zgubienia tak, aby nikt nie wydatkował naszych środków.

Pytanie 2 (od Oli):

Moja mama założyła mi konto oszczędnościowe. Czy w momencie ukończenia 18 roku życia moje oszczędności są automatycznie wypłacane mi w razie potrzeby?

Odpowiedź Eksperta:

Jeżeli chodzi o konto osób 13-18 lat to ważną kwestią jest to, iż niektóre konta dla młodzieży charakteryzują się tym, że w momencie kiedy macie 18 lat one naturalnie przekształcają się w konto już dla osoby dorosłej, czyli wtedy nadzór osoby dorosłej (rodzica) nie jest ani potrzebny, ani wymagany. Natomiast niektóre banki wymagają, aby udać się do ich siedziby, okazać dokument potwierdzający ukończenie 18 roku życia. Wtedy te środki zostaną przekazane osobie dorosłej, która tymi środkami będzie już mogła swobodnie dysponować. W tym momencie jest także możliwość podjęcia decyzji czy z tym bankiem będziesz chciała wiązać się na dłużej. Masz wtedy możliwość podjęcia decyzji dotyczącej dalszych planów związanych ze Twoją gotówką, swoimi inwestycjami.

Pytanie 3 (od Bartka):

Czy bitcoiny w czasie pandemii tracą swoją wartość czy ich wartość wzrośnie?

Odpowiedź Eksperta:

Pandemia jest specyficznym czasem dla wszelkich instrumentów finansowych. Pokazał to wyraźnie okres pandemiczny od marca 2020 roku bo także złoto miało bardzo dużą tendencję wzrostową – cena wzrosła ponad 20%. Bitcoin także z poziomu 30 tys. zł urósł do poziomu 230 tys. zł. Także szybko licząc można powiedzieć, że przez ten rok jego wartość, jeżeli chodzi o polską złotówkę, wzrosła o 200 tys. zł. No, ale czy tak będzie dalej? Ciężko powiedzieć, np. złoto po pewnym czasie zaczęło już wykazywać tendencję spadkową. Jak będzie z bitcoinem? Ciężko prognozować czy ten poziom bardzo wysoki się utrzyma, ale na pewno po roku pandemii można powiedzieć, że pandemia koronawirusa była silnym czynnikiem wspomagającego ten duży wzrost.

Pytanie 4 (od Bartka)

Czy bitcoiny wybiją kiedyś pieniądze?

Odpowiedź od Eksperta:

Kryptowaluty ogólnie są pewną alternatywą dla pieniądza, ale trzeba pamiętać, że charakteryzują się dużą niestabilnością, dynamika zmian jest dosyć duża. A pieniądz jest dobry wtedy gdy ma stabilną wartość.

Niektóre firmy, chociażby motoryzacyjne dają możliwość płatność bitcoinem, podając tym samym sygnały rynkowi, że tak naprawdę mamy taką sytuację, w której jest potrzeba stabilizacji bitcoina, ale na razie myślę, że jest to pewna pieśń przyszłości, żeby można mówić, że będzie to zamiennik walut. Z całą pewnością warto to obserwować.

Pytanie 5 (od Bartak)

Czy dostaniemy odszkodowanie po upadku banku w którym trzymamy pieniądze? Jeżeli tak to jak długo będziemy czekać?

Odpowiedź Eksperta:

Wszystkie nasze środki, które są zdeponowane w bankach są objęte Funduszem Gwarancyjnym do wartości 100 tys. euro, czyli na dzień dzisiejszy to byłaby wartość do 450 tys. zł. Powyżej tej wartości, czyli gdybyś miał na rachunku np. około 700 tys. zł, to tylko do 450 tys. zł dostałbyś zwrotu. Poniżej tej wartości (450 tys. zł) odzyskamy wszystko. Jeżeli chodzi o wypłatę pieniędzy to ważnym elementem (terminem) jest ogłoszenie bankructwa. Jest to okres 20 dni, który może być przedłużony o kolejne 10, także 30 dni od ogłoszenia upadłości/ bankructwa podmiotu bankowego to jest ten okres w którym pieniądze powinny zostać wypłacone.

Pytanie 6 (od Bartka)

Czy karty wybiją kiedyś pieniądze?

Odpowiedź Eksperta:

Tak jak mówiliśmy na naszych zajęciach kart jest coraz więcej, mówiąc tylko o naszym kraju mamy ich powyżej 42 milionów, także na pewno ten popyt, zapotrzebowanie na karty i płatności kartami jest duży, szczególnie w czasach koronawirusa. Pandemia obliuguje nas często, w miarę możliwości, do płatności środkami płatniczymi takimi jak telefony, czy karta płatnicza, aby wymogi sanitarne były zachowane. Dużo jest zainteresowanie osób młodych, przekonują się społeczeństwa jak np. w Azji Południowo-Wschodniej coraz więcej podmiotów dokonuje tych płatności. W Polsce sytuacja się rozwija, tak jak możemy śledzić to czy to w sklepie, czy w innych punktach sprzedaży zdecydowanie ta tendencja jest rosnąca. Z całą pewnością karty będą stanowiły większą część płatności niż gotówka, czy wyprą? Ciężko odpowiedzieć na to pytanie. Na pewno pieniądze będą się utrzymywać, ale zdecydowanie w proporcjach innych niż np. miało to miejsce 10-15 lat temu.

Pytanie 7 (od Gabrysia)

Co to dokładnie znaczy najniższa albo najwyższa krajowa?

Odpowiedź Eksperta:

W zasadzie najniższa krajowa – jest to skrótowe określenie wynagrodzenia zasadniczego, które jest przez dane prawo ustalone jako to minimalne, które może dostać osoba, która oddaje się stosunkowi pracy, czyli pracuje w tym wymiarze ośmiogodzinnym. Wynagrodzenie zasadnicze nie może być po prostu niższe od tej ustalonej wartości. Jest to poziom, którego pracodawca

przekroczyć nie może, czyli poniżej tej wartości wynagrodzenie nie może być wypłacane pracownikowi.

Pytanie 8 (od Gabrysia)

Jaki jest najlepszy sposób na oszczędzenie i czy jest on bezpieczny?

Odpowiedź Eksperta:

Z pewnością mniejsza konsumpcja jest takim elementem, który decyduje o tym, że nasze oszczędności wzrastają. Ważne są także kwestie inwestycji i tak jak mówiliśmy: są bezpieczniejsze takie jak lokaty bankowe, które są ubezpieczone Funduszem Gwarancyjnym, są obligacje, ale wtedy trzeba wiedzieć, które Państwo jest stabilne gospodarczo, są też rynki akcji, ale o rynkach akcji trzeba mieć zdecydowanie większą wiedzę. Akcje wiążą się również z większym ryzykiem, na pewno nie są bezpieczniejszą formą oszczędzania. Te które są najbezpieczniejsze są to lokaty, czy obligacje. Oczywiście związane z nimi małe ryzyko niesie niskie zwroty. Wszystko zależy od tego kto jaki procent uważa za dobry i jak ważna jest dla niego stabilność inwestycji.

Pytanie 9 (od Mateusza)

Czym są rachunki oszczędnościowe i czym się różnią od zwykłych?

Odpowiedź Eksperta:

Zakładając konto banków (rachunek bankowy) wpłacamy na nie pieniądze. Możemy nimi dysponować w dowolny sposób: możemy je zainwestować w lokaty, bądź w konta oszczędnościowe. Są to bardzo zbliżone instrumenty. Lokata polega na tym, że nasze pieniądze udostępniamy na określony czas bankowi, który za ich pomocą udziela kredytów i uzyskujemy za to określone oprocentowanie. Konta oszczędnościowe także zamrażają nasze środki – są taką hybrydą – do zwykłego konta dodajemy element oszczędności (oprocentowanie rachunku) zamrażamy sobie jednak możliwość swobodnego dysponowania tymi środkami. Należy pamiętać, że tak jak powiedzieliśmy na zajęciach obecnie ta stopa procentowa nie pozwala na pewno na wysoki zwrot jeżeli chodzi o 2021 r.

Pytanie 10 (od Mateusza)

W jaki sposób mogę otworzyć rachunek oszczędnościowy?

Odpowiedź od Eksperta:

Rachunek oszczędnościowy związany jest z założeniem konta bankowego. W waszym wieku, czyli mając 13 – 18 lat ważne jest aby konto to było założone przez Waszego opiekuna prawnego (rodzica). Dzięki temu macie możliwość dysponowania środkami na rachunku: wpłacania i wypłacania środków. Rodzice oczywiście mogą posiadane przez Was konto w pełni nadzorować. Po ukończeniu 18 roku życia zaczynasz prawnie odpowiadać za swoje pieniądze.

Pytanie 11 (od Mateusza)

To w jaki sposób mogę dostać rachunek oszczędnościowy?

Odpowiedź Eksperta:

Możliwość otworzenia rachunku oszczędnościowego pojawia się w momencie otworzenia rachunku bankowego. Jeżeli dopełnimy wszelkich formalności, czyli np. podpisanie umowy o prowadzenie rachunku bankowego, po otrzymaniu dostępu do konta jest możliwość wygenerowania dostępu do rachunku oszczędnościowego. Są banki w których ta możliwość jest opcją płatną, więc warto zapoznać się z różnymi ofertami.

Pytanie 12 (od Kuby)

Czym kierować się w wyborze ubezpieczenia OC, czy tylko kwotą zapłaty?

Odpowiedź Eksperta:

Na pewno kwota zapłaty nie jest elementem podstawowym, który może nam mówić czy warto je wybrać. To tak jakbyśmy wybierali produkt konsumpcyjny np. czekoladę, czy makaron, czy jakąś usługę – na pewno cenna nie jest jedynym wyznacznikiem. Jest oczywiście czynnikiem istotnym, ale za ceną powinna iść jakość. Także warto mieć podstawową wiedzę o tym jaki podmiot reprezentuje dana firma, jaką jest to grupa kapitałowa, jaki ma kapitał zakładowy. Dobrą opcją jest skorzystanie z rady osób, które posiadają wiedzę, które podmioty są odpowiednie, stanowią gwarancję, że nasze środki w przypadku jakiejś szkody zostaną nam wypłacone. Także korzystajmy z wskaźników ekonomicznych, ale także wiedzy innych osób.